

Kamień, który uruchomił lawinę – tak między innymi jest określana Konstytucja 3 Maja, której 229 rocznicę właśnie obchodzimy. W tym roku okoliczności od nas niezależne, jakie stwarza pandemia koronawirusa i wprowadzone, w związku z nią, przez rząd ograniczenia praw obywatelskich, w tym prawa do zgromadzeń, sprawiają, że zmuszeni jesteśmy inaczej ją celebrować. Nie oznacza to jednak, że dzień ten nie może być dniem podniosłej radości i dumy Polaków. Domowe zacisze, obecność najbliższych to przecież anturaż, w którym świętujemy najważniejsze rodzinne uroczystości, dlatego więc nie moglibyśmy świętować rocznicy Konstytucji 3 Maja? Oczywiście wielkie patriotyczne zgromadzenia mają swoją magię, swój niepowtarzalny klimat, chwytający za serce, rozpalający umysły, budujący poczucie wspólnoty i tej atmosfery nie da się powtórzyć w domowych warunkach, Tym niemniej spędzony w rodzinnym gronie czas, którego na co dzień tak bardzo nam przecież brakuje, to doskonała okazja do innego niż zwykle przeżywania tak doniosłego święta, do lekcji patriotyzmu, do zadumy i fascynacji wielkim dziełem twórców pierwszej europejskiej ustawy zasadniczej Stanisława Małachowskiego, Ignacego Potockiego, czy Hugona Kołłątaja. Ich wielka, pełna odwagi, mądrości, patriotyzmu i poświęcenia praca przyniosła wielkie dzieło, które jest oceniane jako jeden z najnowocześniejszych aktów prawnych epoki oświecenia.

Dziś kolejnym raz składamy im hołd, wyrażając wdzięczność za podjęcie trudu budowania podwalin nowoczesnego patriotyzmu i nowoczesnej państwowości. O tym, jak ważna dla Rzeczypospolitej była Konstytucja 3 Maja świadczy natychmiastowa reakcja śmiertelnie przerażonych zaborców, którzy postanowili w zarodku zdusić owe iskry wolności, zanim staną się pożogą, której nie da się już ugasić. czego efektem był zamach na naszą podmiotowość i kolejne rozbiory. Jednak mimo brutalnych represji nie udało się ciemieżcom wyrugować z serc i umysłów Polaków idei, jakie niosła majowa jutrzeńka, Po 123 latach niewoli przywróciły one na mapę świata Najjaśniejszą Rzeczpospolitą. Jednak, jak pokazały kolejne zakręty naszych dziejów, wolność nie jest dana nikomu raz na zawsze. To wspaniały dar, o który stale trzeba się troszczyć, pamiętając o słowach naszego wielkiego rodaka św. Jana Pawła II :

Tam – i tylko tam – gdzie ludzie wspólnie opowiadają się za wolnością i walczą o nią solidarnie, może ona zapanować i przetrwać. Nikt nie może się uchylać od osobistej odpowiedzialności za wolność!

Doniosły akt z 1791 roku budził i rozpałał gorące serce polskich patriotów. Nic dziwnego, że wybitny historyk profesor Henryk Samsonowicz nie wahał się przed stwierdzeniem, iż wówczas po raz pierwszy odzyskaliśmy niepodległość, określając Konstytucję 3 Maja ważnym elementem pamięci zbiorowej, bez której żadna wspólnota istnieć nie może. W pełni się z nim zgadzam. Czasy, kiedy powstawało dzieło Sejmu Wielkiego nie były łatwe. W naszym kraju szerzyła się epidemia zdrady, anarchii, przekupstwa i chciwości, a wielu magnatów i

szlachciców nad blask Orła Białego przedkładało błysk zdradzieckich monet.

Ustawa Rządowa z 3 maja jest dla nas niedoścignionym wzorem cnót obywatelskich i społecznych. Rozumna troska i poczucie odpowiedzialności wpisane są w każdy z jej paragrafów. Była dalekowzrocznym i wiekopomnym dziełem, dokonującym pomnikowego zwrotu, który miał pokonać wielowiekowe słabości państwa polskiego, tworzącym nowe zręby monarchii konstytucyjnej i porządku społecznego. Likwidowała, toczącą niczym rak polskie życie polityczne, zasadę liberum veto, wprowadzała, obowiązujący do dziś we wszystkich cywilizowanych państwach świata, Monteskiuszowski trójpodział władzy i jej wzajemnej równowagi, w myśl której władza powinna dzielić się na wykonawczą, ustawodawczą i sądowniczą, co zabezpieczać ma przed pojawieniem się władzy despotycznej, gdyż wszystkie te trzy elementy wzajemnie się kontrolują.

Drodzy mieszkańcy gminy Skrzyszów, przenieśmy dziś wspólne, radosne świętowanie do naszych rodzinnych ognisk. Niech w tym właśnie dniu każdy z nas znajdzie czas na zaintonowanie „Witaj Majowo Jutrzenko” oraz innych pieśni patriotycznych. A na co dzień uczmy się patriotyzmu od twórców Konstytucji 3 Maja. Niech w tych niełatwych czasach wspólne, solidarne pokonywanie barier i trudów zaowocuje radosną, świetlaną przyszłością dla nas, dla przyszłych pokoleń, dla naszej Ojczyzny.